

PROGRAM PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ nr 2 im. Stanisława Konarskiego w Tarnowie

Przedstawiony program profilaktyki jest wynikiem diagnozy środowiska lokalnego, ma na celu kształtowanie postaw zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania agresji i używek, kształtowanie umiejętności życiowych, jak również zapobiegania sytuacjom i zachowaniom problemowym w szkole. Wskazuje na budowanie porozumienia szkoła – dom – środowisko oraz ich wspólnej aktywności wychowawczej i partnerstwa w podejmowaniu działań i decyzji wychowawczych przeciw agresji dziecięcej i powstawaniu zachowań ryzykownych.

Poniższy program profilaktyczny:

- *stanowi spójną całość z programem wychowawczym szkoły,
- *odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole, klasie szkolnej i środowisku,
- *dostosowany jest do indywidualnych potrzeb uczniów,
- *zawiera jasno określone zasady i formy współpracy z rodzicami,

PODSTAWA PRAWNA DO WPROWADZENIA DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH W RAMACH SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art. 72.
2. Konwencja o Prawach Dziecka - art.3, art. 19, art. 33.
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr67, poz. 329 z późniejszymi zmianami).
4. Rozporządzenie MENiS z dnia 26.02.2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458).
5. Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10 z 2002 r., poz.96).
6. Rozporządzenie MENiS z dnia 19.07.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (DU. Nr 121 z 2002 r., poz. 1037).
7. Rozporządzenie MEN z 17.11.2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno–pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2010 nr228 poz.1487).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1113)
8. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
9. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

10. Ustawa z dnia 10.06.2010 w sprawie przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Głównym założeniem szkolnego programu profilaktyki jest promocja zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości szczególnie w sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej. Profilaktyka stosowana w szkole będzie polegać na działaniach z zakresu profilaktyki uniwersalnej polegającej na wspieraniu wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowaniu działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych. Drugi zakres dotyczyć będzie profilaktyki selektywnej mającej na celu wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych. Ostatni zakres dotyczyć będzie profilaktyki wskazującej polegającej na wspieraniu uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji oraz przeciwdziałaniu innym zachowaniom ryzykownym, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne w szkole będą obejmować realizowanie programu profilaktycznego i promocję zdrowia psychicznego dostosowanego do potrzeb indywidualnych i grupowych. Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywę pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji, włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji.

Cele programu.

Profilaktykę w naszej szkole rozumiemy jako proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne ucznia poprzez pomoc i towarzyszenie uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Główne cele programu zostały określone na podstawie dogłębnej diagnozy szkolnej, wychowawczej i społecznej uczniów, rodziców, nauczycieli i środowiska lokalnego. Program profilaktyczny stanowi integralną część programu wychowawczego szkoły. Obejmuje on dwa etapy edukacyjne:

- edukację wczesnoszkolną
- nauczanie w kl. IV-VI.

CELE GŁÓWNE PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

Kształtowanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu dzieci w szkole i poza nią.

Przeciwdziałanie zachowaniom aspołecznym.

Promowanie zasad zdrowego trybu życia.

Zapobieganie uzależnieniom i zachowaniom patologicznym.

Przeciwdziałanie agresji.

Diagnoza środowiska

Analiza ankiet

Opracowanie programu zostało poprzedzone dokładną diagnozą środowiska szkolnego i domowego ucznia. Na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w Tarnowie przeprowadzono anonimoweankiety.

Grupa badawcza obejmowała:

- uczniów klas I-III,
- uczniów klas IV-VI,
- rodziców
- grono pedagogiczne.

W opinii badanych rodziców, uczniów klas starszych i uczniów klas młodszych szkoła jest postrzegana jako miejsce bezpieczne, aczkolwiek zdarza się, że rodzice stwierdzają występowanie problemu agresji i przemocy na terenie szkoły. Za miejsca niebezpieczne dzieci uważają toalety, szatnie, boisko, korytarz dolny. Niektórzy z badanych uczniów starszych spotkało się z agresywnym zachowaniem kolegów poza szkołą. Chcąc zapoznać się dokładnie z problemem agresji i móc go szczegółowiej zdefiniować, w szkole przeprowadzono dodatkową ankietę wśród uczniów klas starszych i nauczycieli. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż uczniowie czują agresję skierowaną na siebie, natomiast sami nie przyznają się do niewłaściwych zachowań wobec innych. Mają świadomość, że konflikty należy rozwiązywać w sposób ugodowy. Badani uczniowie uważają, że negatywny wpływ na ich zachowanie mają gry komputerowe, współczesna telewizja, przykłady dorosłych oraz postępowanie kolegów.

W wyniku analizy ankiet przeprowadzonych wśród nauczycieli problem agresji wydaje się być bardziej złożonym. Uczniowie najczęściej :

- rozmawiają na zajęciach,
- często lekceważą uwagi oraz osobę nauczyciela,

- są wulgarni,
- zbyt bezpośredni,
- zapominają o szacunku do dorosłych i młodszych,
- naśmiewają się z wypowiedzi i zachowań innych,
- biegają po korytarzach,
- zachowują się głośno i agresywnie,
- nie szanują swojej i cudzej własności,
- łamią wcześniej ustalone normy i zasady.

Ogólny brak kontroli rodziców nad własnymi dziećmi, przebywanie w późnych godzinach poza domem, wulgarne słownictwo i agresywne zachowanie poza szkołą dodatkowo niepokoją wychowawców. Nauczyciele próbują wpływać na obniżenie niewłaściwych zachowań wychowanków najczęściej poprzez: indywidualne rozmowy, zwracanie uwagi, wskazywanie pozytywnych wzorów do naśladowania.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY SZKOŁY:

I. Cel główny: Kształtowanie zachowań sprzyjających bezpieczeństwu dzieci w szkole i poza nią.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Uczenie dbałości o bezpieczeństwo swoje i innych.	- rozmowy, pogadanki - drama - spotkania ze strażą miejską, policją, - pedagogizacja rodziców, - kodeks zachowania się na przerwach, kodeks równego traktowania - zajęcia socjoterapeutyczne, - warsztaty profilaktyczne,	- nauczyciele	Cały rok szkolny. Według harmonogramu imprez szkolnych.

II .Cel główny: Przeciwdziałanie zachowaniom aspołecznym.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Budowanie postaw prospołecznych i zasad tolerancji.	- rozmowy, pogadanki - imprezy klasowe, szkolne,	- nauczyciele	Cały rok szkolny. Według harmonogramu imprez

Przeciwdziałanie dyskryminacji. Kształtowanie postaw wzajemnej pomocy.	- wolontariat, - Małopolski Tydzień Osób Niepełnosprawnych - warsztaty psychologiczno-pedagogiczne, - warsztaty profilaktyczne, - indywidualna opieka terapeutyczna, - zajęcia socjoterapeutyczne, - spotkania ze specjalistami, warsztaty dla rodziców, - kodeks równego traktowania		szkolnych.
---	--	--	------------

III. Cel główny: Promowanie zasad zdrowego trybu życia.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1.Ukazywanie potrzeby ochrony naturalnego środowiska jako podstawy psychofizycznego rozwoju człowieka.	- akcje, happeningi, konkursy, - wycieczki krajoznawcze, - popularyzowanie wiedzy ekologicznej,	- nauczyciele	Cały rok szkolny. Według harmonogramu imprez szkolnych.
2.Stałe wzbogacenie wiedzy na temat czystości i higieny oraz wyrabianie nawyków dbania o swój wygląd zewnętrzny i higienę osobistą.	- dbanie o wygląd zewnętrzny, higienę osobistą i higienę umysłową, a także o kulturę słowa,	- nauczyciele i wychowawcy - pielęgniarka szkolna	Cały rok szkolny
3.Kształtowanie sprawności i wytrzymałości fizycznej oraz umiejętności radzenia sobie ze stresem poprzez zachęcanie do uprawiania sportu, turystyki i innych form aktywnego wypoczynku.	- propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego, - poznawanie metod relaksacji w walce ze stresem	- nauczyciele i wychowawcy - wychowawcy świetlicy - pedagog szkolny	Cały rok szkolny.

IV. Cel główny: Zapobieganie uzależnieniom i zachowaniom patologicznym.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Zapoznanie z podstawową wiedzą na temat zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, psychotropowych oraz zastępczych. [na	- rozmowy, pogadanki, - sceny sytuacyjne, - lekcje wychowawcze uświadamiające zagrożenia wynikające z cyberprzemocy - - spotkania ze specjalistami, warsztaty	- nauczyciele - pedagog	Cały rok szkolny. Według harmonogramu imprez szkolnych.

poziomie dostosowanym do wieku uczniów]	dla rodziców, - lekcje WDŻ, przyrody, - zajęcia socjoterapeutyczne, - warsztaty profilaktyczne, - współpraca z rodzicami, pedagogiem, psychologiem, z policją i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką uzależnień, - w sytuacji zaistniałej potrzeby tworzony jest IPET,		
---	---	--	--

V. Cel główny: Przeciwdziałanie agresji.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej w szkole i poza nią.	- rozmowy, pogadanki, - sceny sytuacyjne, - indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, - spotkania ze specjalistami, warsztaty dla rodziców, - zajęcia socjoterapeutyczne, - warsztaty profilaktyczne, - spotkania z przedstawicielami policji, kuratorami sądowymi, MOPS, PPP, - wdrażanie procedury niebieskiej karty,	- nauczyciele - pedagog	Cały rok szkolny. Według harmonogramu imprez szkolnych.

Uzupełnieniem Programu Profilaktycznego są:

Dzień Profilaktyki.

Kontynuacja działań w ramach programu „Bezpieczna plus”.

Program „Owoce w szkole” , „Mleko w szkole”.

Inne programy, projekty, akcje profilaktyczne prowadzone na terenie szkoły.

Opracowanie:

mgr Anna Smęda

mgr Anna Buczek

mgr Justyna Krakowiecka